

"עין בעין יראו" - רבי עקיבא - צופה הגאולה, ויום ירושלים**תלמוד בבלי מסכת מכות דף כד עמוד א**

וכבר היה ר"ג ורבי אלעזר בן עזריה ורבי יהושע ורבי עקיבא מהלכין בדרך, ושמעו קול המונה של רומי מפלטה [ברחוק] מאה ועשרים מיל, והתחילו בוכין, ורבי עקיבא משחק. אמרו לו: מפני מה אתה משחק? אמר להם: ואתם מפני מה אתם בוכים? אמרו לו: הללו כושיים שמשתחווים לעצבים ומקטרים לעבודת כוכבים יושבין בטח והשקט, ואנו בית הדום רגלי אלהינו שרוף באש ולא נבכה? אמר להן: לכך אני מצחק, ומה לעוברי רצונו כך, לעושי רצונו על אחת כמה וכמה. שוב פעם אחת היו עולין לירושלים, כיון שהגיעו להר הצופים קרעו בגדיהם. כיון שהגיעו להר הבית, ראו שועל שיצא מבית קדשי הקדשים, התחילו הן בוכין ור"ע מצחק. אמרו לו: מפני מה אתה מצחק? אמר להם: מפני מה אתם בוכים? אמרו לו, מקום שכתוב בו: והזר הקרב יומת ועכשיו שועלים הלכו בו ולא נבכה? אמר להן: לכך אני מצחק, דכתיב: ואעידה לי עדים נאמנים את אוריה הכהן ואת זכריה בן יברכיהו, וכי מה ענין אוריה אצל זכריה? אוריה במקדש ראשון וזכריה במקדש שני! אלא, תלה הכתוב נבואתו של זכריה בנבואתו של אוריה, באוריה כתיב: לכן בגללכם ציון שדה תחרש [וגו'], בזכריה כתיב: עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלים, עד שלא נתקיימה נבואתו של אוריה - הייתי מתירא שלא תתקיים נבואתו של זכריה, עכשיו שנתקיימה נבואתו של אוריה - בידוע שנבואתו של זכריה מתקיימת. בלשון הזה אמרו לו: עקיבא, ניחמתנו! עקיבא, ניחמתנו.

עין יעקב (על עין יעקב) מסכת פרק ג - אלו הן הלוקין דף כד עמוד ב

לכך אני משחק. לא שהיה משחק ממש אלא גילה ברעדה שהרי במעשה שניה ג"כ קרע בגדיו כדינו:

מהרש"א [חדושי אגדות] מסכת מכות דף כד עמוד ב

..דודאי גם רע"ק היה מצטער בראותו מקום המקדש חרב ועל הסתלקות השכינה מש"ה היה קורע ג"כ עמהם כשהגיע להר צופים..

רי"ף (על עין יעקב) מסכת פרק ג - אלו הן הלוקין דף כד עמוד ב

עוד ירצה נחמתנו נחמתנו נחמה כפולה שהיינו חושבים שנחמת הנביאים היא מצד הטוב אבל מציאות הרעה אינה נחמה כ"א רעה אבל עכשיו נחמתנו שגם הרעה עצמה אשר בא להלוך שועלים במקדש היא היא הנחמה כי כיון שנתקיים זה תתקיים האחרת וזה שאמר ממכותיך ארפאך מהמכה עצמה עלתה הרפואה

פתח עינים מסכת מכות דף כד עמוד ב

ור' עקיבא מצחק וכו' מצחק גימטריא רחל וכתוב רחל מבכה על בניה כה אמר [ה'] מגעי קולך מבכי וכו' וכל זה רומז ג"כ לשכינה שהיא עמנו בגלות וזוהי תקותנו כמ"ש בזהר ועמה יפקון לא מאסתיים לכלתם וכהנה רבות. ודורשי רשומות אמרו מנע"י ר"ת מקבץ נדחי עמו ישראל ולכך מצחק לרמז לשכינה גימטריא רחל שבשבילה גאולה תהיה לנו.

עץ יוסף (על עין יעקב) מסכת פרק ג - אלו הן הלוקין דף כד עמוד ב

כיון שהגיעו להר צופים קרעו בגדיהם. כדתיניא בפרק אלו מגלחין. ומהיכן חייב לקרוע. משהגיעו לצופים. וכן אי' בטור א"ח סי' תקס"א והקדים זה להורות על מה שר"ע שחק שלא היה זה מהעדר אבילתו על ירושלים. אלא שכולם קרעו וגם ר"ע בכלל. וע"כ אח"כ כשראו השועל ונתגדל החורבן והוא שחק תמהו עליו שעל צער קטן קרע ונצטער ועתה שחק

ספר נצח ישראל פרק כו

ועוד אמר שפעם אחת היו עולים לירושלים וכו'. ורוצה לומר, כי מפני שהיתה הגזירה על בית אלקינו אלו שני דברים ביחד, דהיינו השממון הגדול, וגם זה שישובו שם זקנים וזקינות. וכאשר כבר נתקיימה הגזירה האחת, שהיה מקוים "והר הבית לבמות יער", הרי אנו מובטחים שתצא הגזירה השנית לפעל גם כן. כי אלו שני עדים, דהיינו החורבן וגם שישובו בו זקנים וזקינות בירושלים, האחד מעיד על השני.

כי ההעדר היא סבת ההויה, ואם אין כאן העדר אז לא תחול שום הויה. שלא יתהווה דבר רק כאשר קדם לו העדר צורה לגמרי. ולפיכך אמר הכתוב "ואעידה עלי עדים נאמנים אוריה הכהן וזכריה בן יברכיהו", כי עדותם אחת לגמרי. כי האחד הוא ההעדר, והשני הוא ההויה, וההעדר הוא סבה להויה. וכאשר מקוים הגזירה האחת, שהוא החורבן, אין ספק שיהיה גם כן מקוים הגזירה השנית, היא ההויה שהיא לבית המקדש, אבל אם לא היה מקוים הגזירה שהוא החורבן, היו מסופק בנבואת זכריה. אף על גב שאין לספק בנבואת הנביא, מכל מקום יש לחשוב כי בודאי יהיו יושבים זקנים וזקינות בירושלים, אבל לא הרבה, רק איזה יחידים, ולא תהיה מיושב לגמרי. אבל כאשר ראו החורבן והשממון הגדול, שיצא שועל מבית קדשי קדשים, וזה בודאי חורבן גדול, אז ידעו כי כמו ההעדר - שהוא קודם ההויה - כך יהיה ההויה, שיהיה ירושלים מיושב לגמרי בישוב הגמור.

ספר נצח ישראל פרק כו

ובמדרש איכה רבתי (א, נא), רבי שמעון אמר עובדה הוה בחד בר נש, דהוי רדי, געת תורתא. עבר עליו חד ערבי, אמר ליה מה את, אמר ליה יהודאי אנא. אמר ליה שרי תורך ושרי פרנך. אמר ליה למה, אמר ליה מקדשאי דיהודאי חרב. אמר ליה מנא ידעת, אמר ליה מגעת דתורך. עד דעסק עמיה, געת זימני אחריתי. אמר ליה אסור תורך אסור פרנך, דאתיליד פרקאי דיהודאי. אמר ליה ומה שמיה, אמר ליה מנחם שמיה. ואביו מה שמיה, אמר ליה יחזקיה. אמר ליה והיכן שרייה, אמר ליה בבירת ערבא בדבית לחם יהודא. זבין ההוא גברא תורא, זבין פרני, והוה מזבין ליבדין דינוקין. עלול לקרתא ועלל למדינה, ונפק למדינה, עד דמטא לתמן. אתיא כל כפריא למזבין מינה, והוהא איתתיה - אימה דהוהא ינוקא - לא זבנית מיניה. אמר לה לית אנת זבנית ליבדין דינוקא. אמרה ליה דנחשיה קשי לינוקא. אמר לה למה, אמרה ליה דעל רגליה בית המקדש חרב. אמר לה רחיצין במריה דשמיא דעל רגליה חרב, ועל רגליה מתבני. אמר לה נסיב ליך מן אילין ליבדין דינוקא, ולבתר יומי אנא אתי לביתך ונסיב פרוטך, נסבא ואזלא. לבתר יומין אמר איזיל ואחמי ההוא ינוקא מאי עביד. אתא לגבה, אמר לה ההוא ינוקא מאי עביד, אמרה ליה לא אמרית לך דנחשיה קשי, דמן ההוא שעתא אחיין רוחין ועלעולין טעוניה ואזלי להון. אמר לה, ולא כך אמרית, דעל רגליה חרב, ועל רגליה מתבני. אמר רבי אבין, ולמה לי ללמוד מן ערבא, הלא מקרא מלא, דכתיב (ישעיה י, לד) "והלבנון באדיר יפול", וכתב (ישעיה יא, א) "ויצא חוטר מגזע ישי ונצר משרשיו יפרה"